

بازار سرمایه در دو روز، بیش از ۱۳ همت سرمایه خُرد جذب کرد

عبور شاخص بورس از مرز ۸ میلیون

بورس

بورس تهران معاملات نیمه مهرماه را با عبور شاخص کل از مرز ۸ میلیون واحد به پایان رساند و با افزایش همزمان شاخص هم وزن، ورود بیش از ۵ هزار میلیارد تومان پول حقیقی و تشکیل صف خرید در بخش گسترده‌ای از بازار همراه شد. این عملکرد، پس از بازگشت پرقدرت تقاضا در روز گذشته، از تداوم اقبال سرمایه‌گذاران به بازار سهام حکایت دارد. هرچند حفظ سطح جدید شاخص به استمرار ورود نقدینگی و گردش معاملات وابسته خواهد بود. بازار سهام در آخرین روز معاملاتی هفته، از همان مرحله پیش گشایش با تقاضای قابل توجهی روبه‌رو شدو حدود ۳۶ هزار میلیارد تومان سفارش خرید پیش از آغاز معاملات قابل توجهی روبه‌رو شد. رقمی که نشان دهنده تمایل بالای خریداران برای ورود به معاملات بود. با بازگشایی بازار، برتری تقاضا ادامه یافت و بخش بزرگی از نمادها در محدوده مثبت معامله شدند. در پایان معاملات، شاخص کل بورس با افزایش ۱۵۳ هزار و ۹۱۹ واحدی، معادل ۸،۹۳ درصد، در ابر کانال ۸ میلیون و ۱۳۱ هزار و ۹۱ واحد قرار گرفت. به این ترتیب، نامگراقصی بازار که روز سه‌شنبه در آستانه ورود به کانال ۸ میلیون واحد ایستاده بود، این مرز را پشت سر گذاشت و رکورد تازه‌ای ثبت کرد.

صدوی فراتر از نمادهای بزرگ

عبور شاخص کل از مرز ۸ میلیون واحد، تنها حاصل رشد چند شرکت بزرگ و اثرگذار نبود و شاخص هم وزن نیز که تصویری متوازن‌تر از تغییرات قیمت سهام ارائه می دهد، با افزایش ۳۶ هزار و ۴۲۷ واحدی، معادل ۱،۷۳ درصد، به ۲ میلیون و ۱۵۰ هزار و ۴۲۷ واحد رسید. رشد هم‌زمان دو شاخص و مثبت بودن حدود ۸۴ درصد نمادهای بازار نشان می دهد موج تقاضا، سهام شرکت‌های کوچک و متوسط را نیز دربر گرفته است. در پایان معاملات ۴۵۳ نماد در صف خرید قرار داشتند که از گسترده‌گی تقاضا در بازار حکایت می کند. نکته جالب دیگر اینکه ارزش سفارش‌های خرید در پایان بازار به ۱۵ هزار

و ۷۵۵ میلیارد تومان رسید، در حالی که ارزش سفارش‌های فروش حدود ۵۸۹ میلیارد تومان بود. این ارقام مربوط به سفارش‌های ثبت‌شده است و نباید آن را با ارزش معاملات انجام‌شده یکسان دانست، اما به هر حال فاصله آنها برتری محسوس خریداران را نشان می دهد.

ورود نقدینگی در روز رکوردشکنی

یکی از مهم‌ترین پشتوانه‌های رشد بازار، ورود پول حقیقی بود. خالص ورود پول حقیقی به سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی طی روز گذشته از ۵/۲ هزار میلیارد تومان فراتر رفت. در همین مجموعه، ۷۸ میلیارد سهم و واحد معاملاتی دادوستد شد و ارزش معاملات به ۴۰ هزار و ۹۵۲ میلیارد تومان رسید. سرانه خرید نیز ۱۷ میلیون تومان و سرانه فروش ۹۰ میلیون تومان گزارش شد. براین اساس، نسبت قدرت خریداران حقیقی حکایت دارد. ورود نقدینگی در معاملات چهارشنبه، پس از جذب قابل توجه پول حقیقی در روز سه‌شنبه رخ داده است. روز سه‌شنبه نیز پس از سه روز خروج پول، بازار سرمایه شاهد ورود حدود ۸ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان سرمایه حقیقی بوده است. تداوم ورود نقدینگی در روز متوالی، نشانه‌ای از بازگشت تقاضا پس از نوسان‌های اخیر محسوب می شود. همچنین در معاملات چهارشنبه، حدود ۲ هزار و ۲۸۲ میلیارد تومان پول از صندوق‌های درآمد ثابت خارج شد. مهم‌زانی این خروج با ورود پول به سهام، با افزایش تمایل بخشی از

سرمایه‌گذاران به پذیرش ریسک سازگار است.

عرضه‌های میانه بازار مانع صعود نشد

معاملات روز چهارشنبه کاملاً یک‌طرفه نبود. شاخص کل پس از رشد سریع در ساعات ابتدایی و رسیدن به محدوده ۸ میلیون و ۱۲۲ هزار واحد، با افزایش عرضه روبه‌رو شد و بخشی از رشد خود را از دست داد. با این حال، بازگشت خریداران مانع از تغییر جهت کلی بازار شد و نامگراقصی در پایان، بخش عمده افزایش روزانه خود را حفظ کرد. این رفتار معاملاتی نشان می دهد تقاضا در جریان دادوستدها نیز توان جذب بخشی از عرضه را داشته است. البته بسته‌شدن شاخص بالاتر از مرز ۸ میلیون واحد در یک روز، به تنهایی به معنای تثبیت پایدار این سطح نیست و معاملات روزهای آینده در ارزیابی ماندگاری آن اهمیت خواهد داشت. بورس اکنون در شرایطی وارد کانال ۸ میلیون واحد شده که گسترده‌گی نمادهای مثبت، ورود پول حقیقی و برتری سفارش‌های خرید، تصویری پرتقاضا از بازار ارائه می دهد. با این حال، برای ارزیابی ادامه مسیر، باید علاوه بر سطح شاخص، ارزش معاملات، توان جذب عرضه‌ها و وضعیت سودآوری شرکت‌ها را نیز دنبال کرد. رکوردشکنی چهارشنبه (دیروز)، نقطه‌ای در مسیر بازار سرمایه است. اما اهمیت روزهای آینده در آن خواهد بود که آیا تقاضای تازه می تواند به جریان مستمر سرمایه‌گذاری تبدیل شود و جایگاه بورس را در ارتفاع جدید حفظ کند.

بورس اکنون

وارد کانال

۸ میلیون

واحد شده

که گستردگی

نمادهای

مثبت، ورود

پول حقیقی

و برتری

سفارش‌های

خرید،

تصویری

پرتقاضا از بازار

ارائه می دهد

به گفته رئیس کل بانک مرکزی در ۶ ماهه ابتدایی سال انجام شد

تأمین ۲۵ میلیارد دلار ارز در شرایط سخت

گزارش

تأمین ارز کردیم. یعنی نزدیک ۲۵ میلیارد دلار کالا وارد کشور شده است.»

عرضه ۲میلیارد دلار ارز در بازار

رئیس کل بانک مرکزی درباره علت تأمین ۲ میلیارد دلار در از بازار آزاد توضیح داد: «آمریکایی‌ها از چند هفته پیش مرتب یک فضاسازی رسانه‌ای را آغاز و اعلام کردند که می خواهند فضا‌های اقتصادی را بیشتر تا حدودی انتظارات تورمی کشور را بالا ببرند؛ طبیعی است وقتی انتظارات تورمی بالا می‌رود همه به سمت خرید دارایی‌هایی می‌روند که انتظارات تورمی را هج (مدیریت ریسک) کند.» وی افزود: «اینها باعث شد تا تقاضای ارز در بازار افزایش پیدا کند ولی تقاضای کالا نبود چون ما کالا را روزانه برای بازار تأمین می‌کنیم؛ این تقاضای کاذب سبب شد تا ارز به رقم‌هایی که الان هست، برسد.» همتی ادامه داد: «ورود ما به بازار ارز با طرح عرضه ۱۰هزار دلار به هر یک ملی بود، برای فشار دشمن بسیار بالا بود و می‌خواست ارز را از کنترل خارج کند. لذا ما هم خیلی سریع عمل کردیم.» وی تأکید کرد: «ما گفتمیم ۲ میلیارد دلار را طی دو مرحله می‌خواهیم عرضه کنیم؛ علت انتخاب این عدد این بود که به ترامپ و وزیر خزانه‌داری آمریکا که می‌گفتند وضعیت ارز ایران خراب است، بگوییم ما صرفاً برای مدیریت بازار داخلی ارز می‌توانیم ۲ میلیارد دلار وارد بازار کنیم و این کار را هم کردیم.» رئیس کل بانک مرکزی تأکید کرد: «برخی روز اول فکر کردند بانک مرکزی دارد بلوف می‌زند؛ من هیچ‌گاه به مردم

خلاف واقع گفته‌ام؛ ما گفتیم ارز می‌دهیم و دادیم و تا زمانی که احساس کنیم این کار ضرورتش آن را ادامه خواهیم داد.»

وی با تأکید بر اینکه می‌خواهیم نیاز مردم به ارز را با عرضه رسمی تأمین کنیم نه اینکه در کوچه و پس‌کوچه با کیسه مشکی برون دلار بخرند، افزود: «ما گفتیم اگر مردم فکری می‌کنند یا خریدار می‌توانند نگرانی‌شان را برطرف کنند ما این دغدغه را رفع می‌کنیم.»

رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر اینکه هدف از مداخله در بازار ارز، مدیریت نوسان و ایجاد ثبات است، نه تعیین یک نرخ کل یا تثبیت قیمت در عددی مشخص، افزود: «در شرایط نوسانی، بانک مرکزی می‌تواند متناسب با وضعیت بازار، با خرید یا فروش ارز مداخله کند.» وی خاطرنشان کرد: «تجربه سال‌های ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نیز نشان می‌دهد نرخ ارز پس از جهش‌های شدید، لزوماً در همان سطح باقی نمانده است؛ برای نمونه، در یکی از دوره‌ها نرخ از حدود ۲۰ هزار تومان به محدوده ۱۱ هزار تومان بازگشت.» همتی گفت: «ثبات نسبی چند روز اخیر به معنای کف‌سازی نرخ برای فعلی نیست و نمی‌توان این سطح قیمتی را نرخ پایدار بازار تلقی کرد.» وی روش بانک مرکزی را مداخله ارزی شفاف و هدفمند برای مهار نوسان دانست و افزود: «منطق مداخله این است که بانک مرکزی در حاشیه بازار و به‌صورت شفاف وارد شود؛ هم نیاز واقعی بازار تأمین شود و هم زمینه ایجاد رانت کاهش پیدا کند. در این شیوه، خریدار با کارت ملی و به‌صورت مشخص ارز دریافت می‌کند و منشأ منابع و معاملات قابل رصد است؛ بنابراین مداخله از مسیری غیرشفاف انجام نمی‌شود.»

وی تأکید کرد: «برای سناریوهای مختلف بازار، «تابع واکنش» و برنامه مشخص داریم تا در صورت وقوع هر وضعیت، بلافاصله واکنش متناسب نشان دهیم. مشکل ارزی نداریم.» رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر اینکه افزایش قیمت‌ها ناشی از نبود ارز نیست بلکه به‌خاطر انتظارات و القای انتظارات است که خروج سرمایه اتفاق می‌افتد، افزود: «سیستم مدیریت بازار، این است که در حاشیه بازار نرخ را پایین آورد. بنابراین زمان‌بندی و نقطه ورود بانک مرکزی به بازار، مباحثی کاملاً فنی است که با هدف کنترل شتاب رشد قیمت‌ها انجام می‌شود.» همتی به مردم اطمینان داد که بانک مرکزی از کافی برای فروش دلار و سیاست خود را ادامه خواهد داد.

اطلاعات رسانه‌ای

وقتی «بعداً» جای «حالا» را می‌گیرد؛

چرا فاصله ازدواج تا فرزندآوری بیشتر شده است؟

گزارش

نرخ‌س جلیلیان

فرزندآوری برای بسیاری از زوج‌های جوان همچنان یکی از خواسته‌های مهم زندگی مشترک است، اما فاصله میان «خواستن» و «اقدام کردن» هر روز بیشتر می‌شود.

زوج‌هایی هستند که می‌گویند فرزند می‌خواهند، اما زمان مناسب برای آن را پیدا نمی‌کنند؛ یک‌سال به دلیل شرایط اقتصادی، سال بعد به دلیل افزایش شدید قیمت خرید یا اجاره مسکن، مدتی به دلیل وضعیت شغلی و گاهی هم به دلیل نگرانی از آینده؛ خصوصاً در وضعیت فعلی که کشورمان در وضعیت جنگی قرار دارد؛ به همین دلیل می‌توان گفت این زوجین چند سالی فرزندار شدنشان را به آینده موکول می‌کنند.

همانطور که در بالا عنوان شد این تأخیر تنها به یک عامل واحد برنمی‌گردد و فرزندآوری امروز برای زوج جوان تصمیمی است که با مجموعه‌ای از مسائل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، شغلی و حتی روانی گره خورده است. زوج‌ها دیگر فقط درباره اینکه «چه می‌خواهیم یا نه» تصمیم نمی‌گیرند؛ آنها درباره این موضوع فکر می‌کنند که آیا توانایی تأمین آینده کودک را دارند؟ آیا شغلشان حفظ می‌شود؟ آیا امکان تهیه مسکن مناسب دارند؟ مادر پس از تولد فرزند چه وضعیتی در بازار کار و به لحاظ جسمانی خواهد داشت؟ و آیا می‌توانند میان زندگی شخصی، کار و مسؤولیت والدگری تعادل ایجاد کنند؟ خبرنگار روزنامه ایران برای بررسی بیشتر این موضوع به سراغ برخی زوج‌های جوان در منطقه شرق تهران رفته و به پای صحبت آنها نشست است.

بچه می‌خواهیم، اما هنوز آماده نیستیم

امیر و طاهره زوج جوان که ۵ سال از زندگی مشترکشان گذشته، درباره دلیل به تعویق انداختن فرزندآوری می‌گویند: «ما مخالف بچه‌دار شدن نیستیم، اتفاقاً هر دو دوست داریم فرزند داشته باشیم خصوصاً در این شرایط که هر از گاهی می‌شنویم ایران در آینده با بحران پیری جمعیت دست

در نگاه این زوج، فرزندآوری حذف

نشده، بلکه به آینده موکول شده است؛ آینده‌ای که قرار است شرایط در آن مناسب‌تر شود. بر واقع است که همین موکول کردن فرزندآوری به آینده یکی از مهمترین گنبدی‌های فهم تغییرات آتی است.

دغدغه تأمین مسکن

مسکن یکی دیگر از عواملی است که در تصمیم زوج‌های جوان نقش پررنگی دارد. بسیاری از زوج‌ها فرزندآوری را با داشتن خانه‌ای مناسب برای زندگی خانوادگی مرتبط می‌دانند. رضا و سهیلا زوج جوان دیگری هستند که در این باره می‌گویند: «الان خودمان هم برای اجاره یا هزینه خاته مشکل داریم؛ وقتی به بچه فکر می‌کنیم، اولین سؤالمان این است که آیا همین فضای فعلی برای یک خانواده سه‌نفره مناسب است یا نه.»

رضا می‌گوید ۵ سال است که در طرح نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کرده و تاکنون یک میلیارد تومان به‌حساب وزارت راه و شهرسازی واریز کرده ولی خبری از اعطای مسکن به آنها نشده؛ لذا شانه‌هاشان خرد شده و فرزندآوری در ذهنشان جا نیفتاده است.

مسئله فقط پول نیست

یک جامعه‌شناس در تحلیل این وضعیت معتقد است که کاهش تمایل عملی به فرزندآوری را نباید صرفاً به مسائل اقتصادی محدود کرد. ترگسن علی‌محمدی، جامعه‌شناس و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد با اشاره به تغییرات الگوی جمعیتی کشور اظهار کرد: مسئله جمعیت و سیاست‌هایی برای کنترل رشد جمعیت در نظر گرفته شد، اما امروز شرایط تغییر کرده و کاهش نرخ تولد و افزایش سنالمندی به یکی از دغدغه‌های اصلی تبدیل شده است. وی با بیان اینکه تداوم جمعیت یک جامعه به جایگزینی نسل‌ها وابسته است، افزود: برای حفظ جمعیت در سطح فعلی، خانواده‌ها باید به‌طور متوسط دست‌کم دو فرزند داشته

مسیر تصمیم یک زوج برای فرزندآوری

تصمیم به فرزندآوری، نتیجه‌ی مجموعه‌ای از عوامل و انتخاب‌های مهم در زندگی مشترک است

هر زوج مسیر خاص خود را دارد؛ گفت‌وگو، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری آگاهانه، کلید ساختن آینده‌ای بهتر است.

در میان جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و پایین بودن قدرت خرید گروه‌های مختلف درآمدی، تصمیم زوج‌ها برای فرزندآوری را دشوار کرده است. خانواده‌ای که نسبت به تأمین هزینه‌های جاری زندگی خود اطمینان ندارد، طبیعتاً درباره پذیرش مسؤولیت یک فرزند دیگر نیز با احتیاط بیشتری تصمیم می‌گیرد. وی افزود: در کنار مشکلات اقتصادی، نگرانی نسبت به آینده کشور و تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی نیز می‌تواند بر تصمیم زوج‌ها اثرگذار باشد. وقتی افراد نسبت به آینده شغلی، اقتصادی و اجتماعی خود اطمینان کافی ندارند، تمایل کمتری برای فرزندآوری نیز به عمل می‌آید. این جامعه‌شناس در عین حال تأکید کرد که کاهش فرزندآوری تنها در میان خانواده‌های دارای مشکلات اقتصادی

گفت: در سال‌های اخیر سن ازدواج در میان جوانان افزایش یافته و همین مسئله فرصت زمانی زوج‌ها برای فرزندآوری را کاهش داده است. از سوی دیگر، حتی پس از ازدواج نیز بسیاری از زوج‌ها برای تولد فرزند نخست چند سال صبر می‌کنند و در برخی موارد فاصله ازدواج تا تولد نخستین فرزند به چندین سال می‌رسد.

این جامعه‌شناس با اشاره به افزایش طلاق در جامعه ادامه داد: نااطمینانی نسبت به دوام زندگی مشترک نیز می‌تواند در تصمیم زوج‌ها برای فرزندآوری مؤثر باشد. برخی زوج‌ها نگرانند که در صورت به وجود آمدن اختلاف و جدایی، مسؤولیت فرزند شرایط زندگی آنها را دشوارتر کند. به همین دلیل مسکن است تولد فرزند نخست را تا رسیدن به اطمینان بیشتر درباره ثبات زندگی مشترک به تعویق بیندازند.

علی‌محمدی یکی دیگر از عوامل مؤثر در تغییر نگرش نسبت به مسؤولیت فرزندآوری دانست و گفت: در گذشته، فرزندآوری بخشی پذیرفته‌شده‌ای از مسیر طبیعی ازدواج تلقی می‌شد، اما امروز نگاه افراد به زندگی، ازدواج و فرزندآوری تغییر کرده است. بخشی از زوج‌ها ترجیح می‌دهند مسؤولیت‌های کمتری داشته باشند و زمان و منابع خود را صرف پیشرفت شغلی، تحصیل، رفاه فردی و سایر اهداف زندگی کنند. وی با اشاره به تقلوت میان جوامع سنتی و مدرن اظهار کرد: در جوامع سنتی، ازدواج و فرزندآوری همچنان از ارزش‌های مهم اجتماعی محسوب می‌شود و خانواده و اطرافیان نیز نقش پررنگی در تشویق زوج‌ها به فرزندآوری دارند. اما در جوامع شهری و مدرن، تصمیم‌های مربوط به ازدواج و فرزندآوری بیشتر به انتخاب فردی تبدیل شده و توصیه خانواده‌ها تأثیر گذشته را ندارد.

به گفته این جامعه‌شناس، هنوز در برخی مناطق کشور از جمله بعضی شهرهای کوچک و روستاها، فرزندآوری جایگاه اجتماعی پررنگ‌تری دارد، در حالی که در کلانشهرها به دلیل گسترش سبک زندگی غربی، افزایش هزینه‌های زندگی و تغییر اولویت‌های فردی، تمایل به داشتن فرزند کمتر شده است.

پیری جمعیت

چه پیامدهایی دارد؟

علی‌محمدی درباره پیامدهای ادامه روند کاهش فرزندآوری و افزایش سالمندی گفت: سالمند شدن جمعیت تنها به معنای افزایش تعداد

افراد مسن نیست، بلکه این پدیده می‌تواند ساختار اقتصادی و اجتماعی کشور را نیز تحت تأثیر قرار دهد. جمعیت جوان یکی از مهمترین سرمایه‌های هر جامعه است و جوانان نیروی اصلی بازار کار، تولید، نوآوری و فعالیت‌های اجتماعی و علمی محسوب می‌شوند.

وی افزود: اگر سهم جمعیت جوان کاهش پیدا کند، در سال‌های آینده بازار کار با کمبود نیروی فعال مواجه می‌شود و هم‌زمان هزینه‌های مربوط به حمایت‌های اجتماعی، درمانی و مراقبتی از سالمندان افزایش پیدا خواهد کرد. بنابراین مسئله سالمندی جمعیت باید از هم‌اکنون مورد توجه قرار گیرد و برای پیامدهای آن برنامه‌ریزی شود.

نقش نظام سلامت فراتر از درمان

در این میان، نظام سلامت نیز نقش در زمان‌بنداری و تولد کودک نقش ندارد. اگر قرار است فرزندآوری به یک انتخاب امکان‌پذیر تبدیل شود، خدمات سلامت باید پیش از بارداری، در دوران بارداری و پس از تولد، حمایت‌های لازم را در اختیار خانواده قرار دهد.

فرزندآوری: انتخابی شخصی با پیامدهای اجتماعی

فرزندآوری در ظاهر تصمیمی خصوصی میان زن و مرد است، اما پیامدهای آن به آینده جامعه مربوط می‌شود. کاهش تعداد تولدها، افزایش میانگین سن جمعیت و کوچک‌تر شدن نسل‌های آینده، موضوعاتی هستند که آثار آنها در سال‌های بعد در بازار کار، نظام بازنشستگی، اقتصاد، خدمات اجتماعی و نظام سلامت نمایان خواهد شد. با این حال، تبدیل فرزندآوری به یک وظیفه اجتماعی بدون توجه به دغدغه‌های واقعی زوج‌های جوان نیز نمی‌تواند در حال باشد. زوجی که درباره مسکن، شغل، هزینه زندگی و آینده فرزند خود نگرانی دارد، بیش از آنکه بخواهیم، اما هنوز نمی‌توانیم، در نهایت، مسئله فرزندآوری را نمی‌توان فقط با تشویق به داشتن فرزند حل کرد. برای تغییر تصمیم زوج‌های جوان، باید مجموعه‌ای از شرایط تغییر کرد: از مسکن و اشتغال گرفته تا خدمات سلامت، حمایت از مادران و پدران شاغل، مراقبت از کودک و مهم‌تر از همه، احساس امنیت و امید به آینده.